

FH-kommentar til Beskæftigelsesplan for Svendborg Kommune 2022

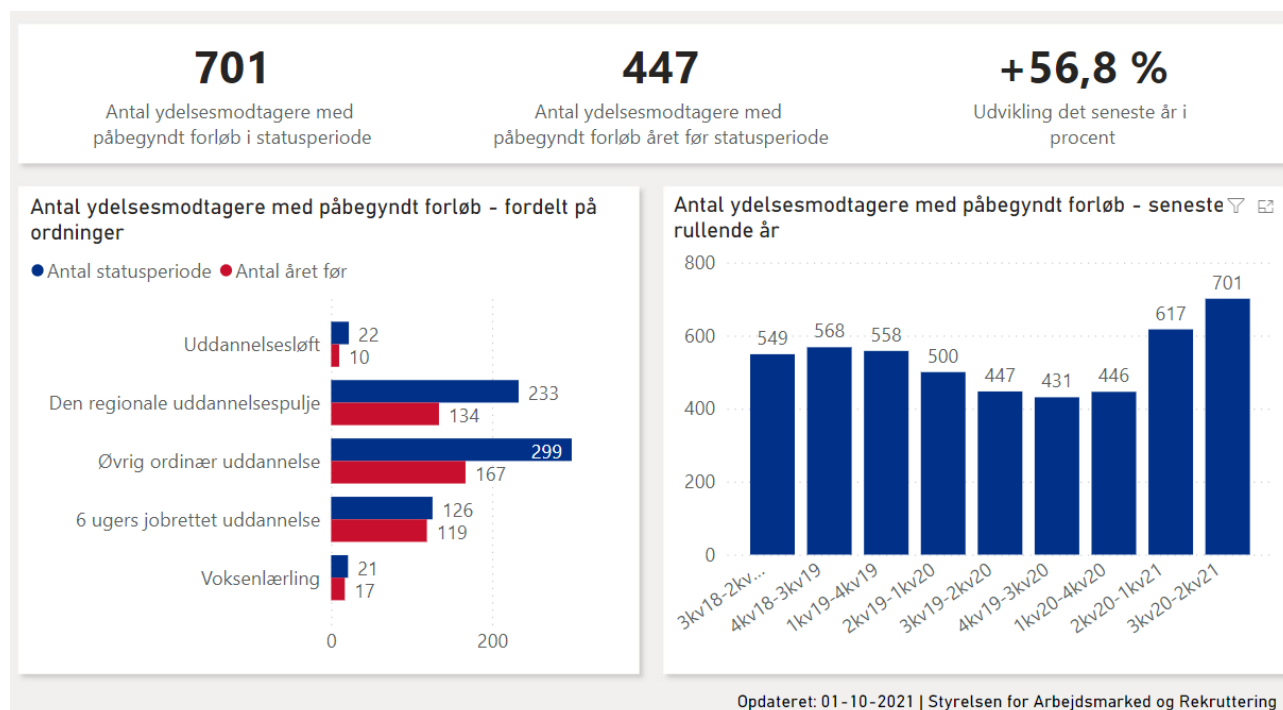
FH Sydfyn, 20. oktober 2021

Først og fremmest vil fagbevægelsen gerne takke udvalgsformand Pia Dam og Svendborg Kommune for en yderst tæt dialog under Corona, samt i forarbejdet af den nye beskæftigelsesplan. Vi har et fælles mål om, at flest mulige borgere i Svendborg får et godt job at stå op til. Det er både bedst for den enkelte, vores virksomheder og kommunen som helhed.

Vi bakker op om, at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bygger videre på nuværende års beskæftigelsesplan, da ministermålene er de samme for 2022, som 2021. Vi har i vores høringssvar lagt vægt på 4 områder, som er vigtige for næste års beskæftigelsespolitiske arbejde:

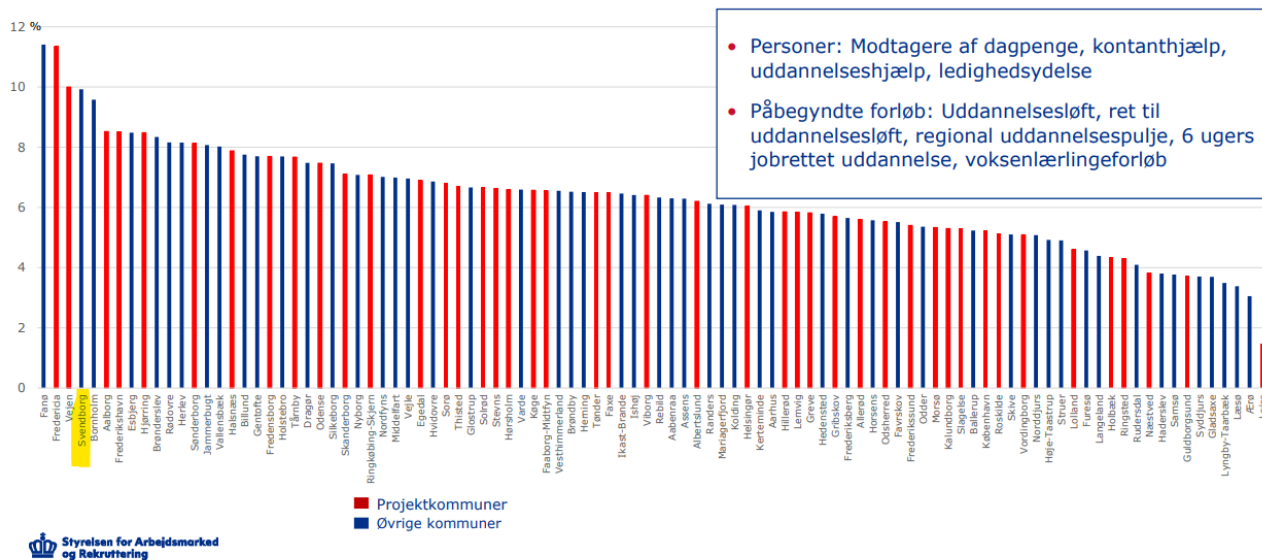
1) Fasthold stort fokus på målrettet opkvalificering

Vi vil gentage vores ros og anerkendelse ang. Svendborg Kommunes fokus på opkvalificering, som vi også nævnte i høringssvar vedr. Beskæftigelsesplan 2021. Siden er indsatsen for målrettet opkvalificering kun blevet styrket og antallet af ledige i uddannelsesforløb er steget markant.

Andel påbegyndte opkvalificeringsforløb i alle kommuner

Andel personer, som er påbegyndt et opkvalificeringsforløb, januar-juli 2021

For at få ledige i job er det afgørende, at sikre at de har de rette kompetencer, som virksomheder efterspørger. Derfor er vi meget tilfredse med at Svendborg Kommune ligger som den bedste fynske kommune og 4. bedste i Danmark i forhold til brug af opkvalificering. Denne indsats skal fastholdes.

2) Borgere på kanten, inkl. integration

Ledigheden er rekordlav efter en voldsom stigning under Corona. Der er nu mangel på arbejdskraft i en række brancher og det skal vi udnytte til at få flere borgere på kanten af arbejdsmarked i varig beskæftigelse. Derfor er vi meget tilfredse med fokusmålene "Integration" og "Borgere på kanten".

Især bakker vi op om kommunens og Regeringens mål om at få flere flygtninge og familiesammenførte i job, så vi kan sikre vores virksomheder den arbejdskraft, som de har behov for.

Det er især kvinder med flygtningebaggrund, som vi har haft svært ved at få ind på arbejdsmarked. I Svendborg Kommune er kun 31,5 % i beskæftigelse. Omvendt har Ærø og Faaborg-Midtfyn en andel på over 42 %. Her ligger der et klart potentiale om, at få flere i job.

	Jul 2021	
	Andel beskæft. flygtninge og fam. til flygtninge i måneden, pct. (ministermål)	
	Kvinder	Mænd
Assens	20,1	52,6
Faaborg-Midtfyn	42,5	57,6
Kerteminde	25,6	49,6
Langeland	35,5	47,4
Nordfyns	19,1	58,3
Nyborg	33,3	62,0
Odense	25,9	53,5
Svendborg	31,5	61,0
Ærø	46,7	70,8
Middelfart	35,5	62,3

Vi er i fagbevægelsen sammen med flere eksperter og videnscentre dog stærkt kritiske overfor brug af øget **nytteindsats** for at få flere flygtningekvinder i job. Først og fremmest viser erfaringerne, at den største hindring for at få flygtninge i job er manglende ordinær uddannelse og sprogkundskaber. Norge og Sverige er markant bedre til at få flygtninge i uddannelse og derfor har de også flere i job¹. At gode danskundskaber også er afgørende viser ny rapport fra VIVE². Dernæst så er nytteindsats det mindst effektive værktøj for at få ledige i job – markant dårligere end både løntilskud og virksomhedspraktik.

Vi er derfor glade for at beskæftigelsesplanen lægger op til brug af IGU fremfor nytteindsat. Vi skal også lære af de gode erfaringer fra de kommuner, som i dag har projektet ”Kvinder i Beskæftigelse”, hvor såkaldte KIB-forløb har lykket med at få markant flere flygtningekvinder i job eller uddannelse.

FH vil meget gerne indgå i en konkret dialog med kommunen ang. tiltag for at få flere flygtninge i job, så vi sikrer varig beskæftigelse i stedet for nytteløs nytteaktivering.

¹ <https://www.altinget.dk/social/artikel/videnscenter-flere-indvandrere-i-job-er-ingen-gratis-omgang>

² <https://www.uddannelsesforbundet.dk/nyheder/2021/april/ny-rapport-om-integration-og-beskaeftigelse-danskuddannelse-er-afgoerende>

3) Socialt ansvarlige virksomheder

Fagbevægelsen er meget glade for, at beskæftigelsesplanen sætter mål for, at flere lokale virksomheder skal tage socialt ansvar. Vi skal have et arbejdsmarked, hvor der er brug for alle og plads til alle. Selvom mange virksomheder mangler arbejdskraft, så er det stadig svært for mange ledige at finde et job, som de kan matche.

Det kan være pga. nedslidning, handicap eller noget tredje. Men vores velfærdssamfund kan ikke overleve, hvis mange bliver parkeret mod deres vilje på sidelinjen udenfor arbejdsmarked.

Vi skal have et rummeligt arbejdsmarked med plads til særlige vilkår, som fleksjob, skånehensyn og handicaphjælp. Derfor bakker vi op en strategi, der skaber gode match mellem virksomhedernes behov og udsatte lediges potentiale.

Dog mener vi, at det er afgørende, at Svendborg Kommune bruger sine muligheder for at stille klare krav om socialt ansvar i alle deres indkøb og udbud. Der må ikke bruges én skattekrone på private virksomheder, som ikke aktivt arbejder for at skabe rummelige arbejdspladser til f.eks. fleksjobbere. Samtidig skal kommunen også kigge intern om, at man selv som arbejdsgiver tilbyder det rette arbejdsmiljø, hvor der er plads til alle typer ansatte.

4) Hånd om de unge

Det er et meget vigtigt fokusområde, at sikre uddannelse og job til de unge. Det er helt afgørende for unge, at få fodfæste på arbejdsmarked så tidligt som muligt for at få varig beskæftigelse gennem livet. Det kræver uddannelse og jobberfaring.

Vi mener også, at det er vigtigt for præcis Svendborg Kommune at have fokus på dette område, da vi kan se at kommunen har den højeste andel af arbejdsstyrken på uddannelseshjælp på Fyn. Uddannelseshjælp er den ydelse man kan få som borger under 30 år uden uddannelse. Svendborg Kommune har desværre en stabil andel på knap 2 % af arbejdsstyrken, mens landsgennemsnittet er 1 % af arbejdsstyrken.

Andel (%) af fuldtidspersoner af arbejdsstyrken 16-66 år på Uddannelseshjælp

	Aug 2014	Aug 2015	Aug 2016	Aug 2017	Aug 2018	Aug 2019	Aug 2020	Aug 2021
Hele landet	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0
Ærø	1,7	1,4	1,4	1,6	1,4	1,1	0,8	0,6
Kerteminde	1,7	1,5	0,9	0,8	0,9	1,0	1,0	0,9
Nordfyns	1,4	1,6	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3	1,0
Faaborg-Midtfyn	1,2	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3	1,2	1,1
Nyborg	1,2	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,4	1,2
Odense	2,1	2,0	1,8	1,7	1,6	1,4	1,4	1,2
Assens	1,5	1,6	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3
Langeland	1,7	1,6	1,5	1,7	2,1	2,2	1,9	1,7
Svendborg	1,9	1,9	1,8	1,8	1,6	1,6	1,8	1,8

Kilde: Jobindsats.dk

Fagbevægelsen er glade for, at flere unge i Svendborg Kommune vælger en erhvervsuddannelse efter grundskolen, så man i 2021 ligger over landsgennemsnittet. I 2021 har 20,3 % af en årgang valgt erhvervsuddannelse, mens det på landsplan var 19,9 %. Desværre er det stadig langt fra den nationale målsætning om 30 % i 2025³, der vælger en erhvervsuddannelse. Svendborg Kommune ligger på en trist 7. plads blandt de fynske kommuner ang. hvor stor andel der tager en erhvervsuddannelse.

Andel af årgang, der søger erhvervsuddannelse efter grundskolen

	2018	2019	2020	2021
Landsplan	19,4%	20,1%	19,8%	19,9%
Gennemsnit på Fyn	23,4%	23,3%	25,6%	25,8%
Langeland	30,2%	29,8%	35,2%	38,8%
Assens	25,8%	25,5%	24,7%	31,3%
Kerteminde	30,3%	25,2%	24,7%	30,5%
Nordfyns	25,9%	26,6%	33,2%	29,2%
Faaborg-Midtfyn	24,5%	25,3%	27,0%	28,7%
Nyborg	24,8%	27,0%	25,3%	24,8%
Middelfart	19,2%	20,8%	22,3%	21,1%
Svendborg	15,7%	17,3%	16,5%	20,3%
Ærø	21,0%	18,2%	30,0%	17,3%
Odense	16,3%	17,4%	16,9%	15,9%

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

³ <https://www.uvm.dk/erhvervsuddannelser/skoleudvikling/klare-maal/om-klare-maal>

Erhvervslivet mangler faglært arbejdskraft og derfor er afgørende, at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse, hvilket samtidig vil få færre unge på Uddannelseshjælp. Derfor er det vigtigt at styrke vejledningen af unge i grundskolen ang. deres uddannelsesmuligheder.

Vi anbefaler, at man kopier en del af beskæftigelsesplan for Mariagerfjord Kommune, hvor man netop har vedtaget at indfører **individuel uddannelsesvejledning** for alle elever. Tiltaget består af to individuelle samtaler med en vejleder til alle elever, samt en samtale, hvor også forældrene er inviteret⁴.

Vi bakker om 4-byernes bidrag til den nuværende Reformkommissions arbejde, hvor man konkret foreslår, at "**Erhvervspraktik skal være obligatorisk** og bør bruges som en del af en mere differentieret undervisning i både grundskole og ungdomsuddannelser."⁵ Vi mener, at det er afgørende for elevers uddannelsesvalg i grundskolen, at de får et bedre og mere virkelighedsnært billede af arbejdsmarked. Vi er enige med Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)⁶, at der skal stort fokus på sikre ordentlig kvalitet af erhvervspraktikken, så eleverne får et højt udbytte og dermed viden om deres muligheder for uddannelse efter grundskolen.

Et tredje værktøj for at få flere unge i uddannelse er at bruge **FGU (Forberedende grunduddannelse)**. Det er vores opfattelse at markant flere unge i Svendborg Kommune som skal optages på FGU, som i dag ikke er i hverken uddannelse eller job.

Hermed fælles FH-kommentar til Beskæftigelsesplan 2022 for Svendborg Kommune. Kommentar er forfattet af Fagbevægelsens Hovedorganisation på Sydfyn (FH Sydfyn) i samarbejde med a-kasserne i det lokale a-kasseudvalg LAU Sydfyn.

Vi takker for muligheden for at bidrage til høringsprocessen og ser frem til fortsat godt samarbejde.

Med venlig hilsen

Susan Bøg Nielsen

Formand, FH Sydfyn

Mary-Ann Vandsted

Formand, LAU Sydfyn

⁴ <https://www.folkeskolen.dk/1879009/kommuner-genindfoerer-vejledning-for-alle-elever-i-udskolingen>

⁵ https://taenketanken.mm.dk/wp-content/uploads/2021/09/katalog_digital.pdf

⁶ <https://www.eva.dk/ungdomsuddannelse/vi-skal-tale-obligatorisk-erhvervspraktik-vi-skal-tale-meningsfuld>